

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:170

av Stefan Jakobsson m.fl. (SD)

Införande av en karriärtrappa av samma typ som de använder i Shanghai

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra lärarutbildningen där varje lärare ska ha en examen i de ämnen hon undervisar i, samt om att utreda lärarutbildningen i övrigt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortbilda lärare enligt ett certifieringssystem och på två nivåer, en basnivå samt en mer avancerad nivå, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en utbildningstrappa där tydliga krav ställs på att agera mentor både för lärarkollegor och andra skolor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en tydlig individuell lönetrappa som följer ansvar och utbildningsnivå, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tydlighet vad gäller olika skolors resultat och hur dessa ska publiceras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De svenska skolresultaten har sjunkit under mer än 20 års tid – färg på regering och förd politik har inte spelat någon roll.

OECD har i en nyligen publicerad och uppmärksammad rapport beskrivit situationen i den svenska skolan. Rapporten som sådan var beställd av förra regeringen.

Innehållet i rapporten var en trist läsning ur svensk synvinkel: försämrade skolresultat, en skolmiljö som inte främjar lärande, avsaknaden av strategi för lärande, behov av bättre lärarutbildning, dåligt samarbete mellan lärare vilket gör det svårt att få del av andras erfarenhet och kunskap, en skola som har blivit ”automatiserad”, vilket gett elever för höga betyg, mer fokus på fina byggnader än bra utbildning.

Andreas Schleicher, direktör för OECD:s utbildningsdirektorat och ansvarig för PISA-undersökningarna och denna utredning, var hård och rakt på sak: ”Sverige har gjort mig besviken.”

Skolor i Sverige med låga resultat är sällan populära att jobba på – erfarenheterna från framgångsrika skolsystem är tydliga: skolor med låga resultat måste kunna attrahera de bästa lärarna och skolorna för att kunna vända resultaten!

Det har de senaste åren talats mycket om Finland och den finska skolan. Det OECD fokuserade på nu var istället skolsystemet i Shanghai. Det är kulturella skillnader ja, men enligt dom finns mycket att lära från Shanghai – Shanghai hamnar i topp i världen i PISA-undersökningarna i alla ämnen som undersöks.

Vad gör då Shanghais skolor så framgångsrika?!

Till att börja med är det inte en enskild sak som gett dom denna framgång, utan flera olika faktorer tillsammans. Just tillsammans som flera länkar i en kedja är något som de poängterar.

Hög kompetens hos lärarna

I Shanghai är kompetensen hos lärarna i fokus; kompetensen tas upp som en nyckel till framgången. Är du ämneslärare krävs det att du har en akademisk examen i ämnet du skall undervisa inom.

Fortsatt vidareutbildning

För att inte stagnera utan för att utvecklas över tid, får alla lärare regelbunden vidareutbildning – under en femårsperiod kan det ligga på 240 timmar som måste genomföras. Lärarna uppmanas vidare att forska, och självklart att dela med sig av det man kommit fram till.

För att göra karriär måste du utvecklas nivå för nivå; ingen lärare kan komma till toppen av karriärtrappan utan att ha tagit dessa steg som innebär många års arbete på skola.

Återkoppling och besök på varandras lektioner används också för att lära av varandra och att utvecklas. Under ett år är det vanligt att en lärare kan ha 20–30

observationstillfällen, då andra lärare är på plats – självklart får läraren återkoppling efteråt.

Som en del i att utvecklas finns självklart en form av mentorskap på skolorna, där de mest erfarna lärarna har den rollen, och dessa samlar ”sina” ämneslärare varje vecka för diskussion, reflektion och återkoppling.

Starka skolor ger stöd

I Shanghai finns ett system där starka skolor vid behov hjälper skolor med sämre resultat. Till den svaga skolan skickas då duktiga och erfarna lärare och rektor, som tar över och ”styr upp” den svaga skolan och ser till att den arbetar på ett ”framgångsrikt sätt”.

En kedja

Det man i Shanghai tydligast lyfter upp är att ingen sak enskilt kan lyfta skolan, utan att det gäller att arbeta med alla sakerna ovan, på bred front.

SD-förslag

Sverigedemokraterna ser som sagt med stor oro på situationen i den svenska skolan; den framgång skolan har kommer starkt påverka vårt samhälle framöver. De förändringar som behövs för att vända denna nedgående trend, anser vi vara av omfattande karaktär.

Då det är av mycket stor betydelse att samtliga kommuner och friskolor i Sverige arbetar på samma sätt är det av största vikt att tydliga nationella riktlinjer tas fram. Statens skolinspektion får såväl uppdraget som mandatet att se till att riktlinjerna följs.

Förbättra lärarutbildningen

Kompetensen hos lärarna är mycket viktig, och vi vill att varje ämneslärare skall ha en examen i det ämne han/hon undervisar i, och detta byggs på med pedagogik. Övrig lärarutbildning vill vi utreda för att se hur den kan bli bättre. Sverigedemokraterna anser dock redan idag att en ny lärarutbildning skall ge de blivande lärarna en mycket bättre kompetens, förståelse och förmåga att hantera digitala arbetsätt, pedagogik och andra verktyg än vad som är fallet idag. Samtidigt poängterar vi att de digitala verktygen och möjligheterna kombineras med traditionella undervisningsmetoder. Denna kombination är vi övertygade om ger absolut bäst pedagogisk effekt.

Fortbilda lärare och rektorer

Vidareutbildning av lärare skall ske regelbundet så att lärarna får ökad kompetens, inte ”bara” vidmakthåller den kunskap de fick under sin lärarutbildning.

Vi föreslår att denna vidareutbildning finns på två nivåer: en basnivå och en mer avancerad nivå.

Lärare som önskar få ”vara kvar” där de är idag, men vill få mer kunskap i sitt ämne, genomför vidareutbildning på basnivå. Lärare som önskar få djupare kunskaper men även önskar få möjlighet att framöver bli mentorer för nyare kollegor, genomför den fördjupade utbildningen, och denna genomförs externt på högskola/universitet. Efter avslutad utbildning blir läraren certifierad på en ny högre nivå i utbildningstrappan.

Varje år skall samtliga lärare (inklusive de som valt fördjupad vidareutbildning) genomgå ett antal timmars intern utbildning – denna sker t.ex. via it-baserade system och/eller föreläsningar.

Vi föreslår att denna utbildning är tvådelad: en del är utbildning som staten kräver att läraren skall genomföra, i den andra delen kan läraren själv välja fritt mellan olika utbildningar.

Utöver dessa utbildningar skall forskning uppmuntras. Dessa möjligheter till vidareutbildning och forskning finansieras genom att kommun/friskola söker bidrag från staten.

Likt Shanghai vill vi att besök på andra lärares lektioner – med återkoppling efteråt – skall bli en naturlig del av vardagen för lärare i skolan. Att delge varandra och få återkoppling hur du är i lärarrollen är viktigt för att kunna utvecklas. Vi vill även att rektorerna skall få regelbunden fortbildning och återkoppling.

Utbildningstrappa

Varje genomförd extern utbildning som enskild lärare genomfört skall innebära att han/hon därefter kommer komma ett steg upp i en utbildningstrappa. Steget uppåt innebär också att läraren certifieras på den nivån. För att få komma vidare uppåt i ”trappan” krävs att läraren tar det ansvar som förväntas efter genomförd utbildning. Tanken är att denne skall stötta kollegor som befinner sig lägre ner på trappan med återkoppling. Ingen lärare skall kunna klättra till toppen av trappan utan att ha tagit ansvar på respektive nivå – för att komma till toppen av trappan krävs det att du som lärare deltagit i de team som skickats till skolor med sämre resultat.

För att kunna bli ianspråktagen till ett team, krävs det att du har avancerat till de högre nivåerna i trappan, och har mycket god kunskap och erfarenhet i rollen som lärare och ledare.

Teamets uppgift blir att ta över ledningen av och utbildningen i skolan – detta för att vända resultaten – samtidigt som den personal som de ersatt får gå bredvid för att lära sig.

Individuell lönesättning

Lönen är en del av att öka attraktionskraften för att bli lärare, och en god individuell lönesättning är därför viktig. För varje steg som läraren tar uppåt följer också ett större ansvar. Om det av någon anledning blir så att läraren inte vill/kan ta detta utökade ansvar, utgår också lönehöjningen som annars skulle följt med uppgiften. För de lärare som väljer att endast utbilda sig internt tillkommer mindre löneökning. Att delta som del i de team som stöttar andra skolor skall vara extra meriterande och ge klart höjd lön.

Tydlighet med skolors resultat

Skolinspektionen ges i uppdrag att genomföra inspektioner – och skriva rapport efteråt – av såväl kommunala skolor som friskolor. Rapporterna syftar till att elever och föräldrar lättare skall kunna ta del av respektive skolas betygsnivå men också annan viktig information som antal lärare anställda, utbildningsnivå på dessa och hur övrig organisation ser ut.

Alla rapporter skall vara offentliga och publiceras på såväl Skolinspektionens hemsida som kommunens och berörd skolas hemsida.

Stefan Jakobsson (SD)

Richard Jomshof (SD)

Robert Stenkvist (SD)